

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové, Ph.D. v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupen Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou se sídlem Pod Terebkou 12, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2008, č. j. 3 Az 22/2006 – 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 28. 11. 2008, č. j. 3 Az 22/2006 - 33, zastavil řízení o žalobě podané žalobcem proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“) ze dne 17. 3. 2006, č. j. OAM-216/LE-C09-C09-2006, jímž nebyl žalobci udělen azyl podle ust. §§ 12 až § 14 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ust. § 91 zákona o azylu. Městský soud vyšel při svém rozhodování z toho, že žalobce v průběhu řízení o žalobě vycestoval v květnu 2006 nelegálním způsobem z území České republiky (státní hranici překročil mimo hraniční přechod, aby se vyhnul hraniční kontrole) do Rakouské republiky, odkud pokračoval do Itálie, kde strávil asi 6 měsíců, a poté do Francie, kde byl zadržen a vrácen do České republiky dne 19. 1. 2007. Jelikož žalobci bylo za toto jednání uloženo správní vyhoštění na dobu 5 let podle zákona č. 326//1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů a ust. § 33 písm. c) zákona o azylu ukládá soudu povinnost zastavit řízení o udělení azylu, pokud

žadatel v průběhu řízení neoprávněně vstoupil na území jiného státu, městský soud řízení o žalobě zastavil.

Proti tomuto usnesení městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že zastavení řízení podle ustanovení § 33 písm. c) zákona o azylu není v souladu s čl. 36 odst. 1, 2 Listiny základních práv a svobod. Právo na spravedlivý proces, které je jedním ze základních pilířů demokratické společnosti je nutno vykládat extenzivně. I když v roce 2006 nelegálně vycestoval z České republiky do jiných států Evropské unie a byl vrácen zpět na území České republiky, nutno vidět to, že v době před vydáním rozhodnutí byl na území České republiky, dva roky čekal na soudní rozhodnutí a přesto, že soudnímu přezkumu nebránily žádné objektivní překážky (nemožnost doručování), byl mu soudní přezkum odepřen. A to jen a pouze kvůli jeho přestupku v rámci zákona o pobytu cizinců a nikoliv v souvislosti s jeho neznámým pobytem. Městský soud měl proto v řízení pokračovat a věnovat se meritornímu přezkumu tím spíše, že se jedná o zásadní otázku aplikace čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Pákistán je velmi nebezpečnou zemí, kde se situace od doby podání žádosti ještě zhoršila. V části země Swat, odkud stěžovatel pochází, se stále bojuje. Městský soud se proto měl věnovat věcnému přezkumu správního rozhodnutí, a nikoliv řízení zastavovat. To ostatně vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 9 Azs 23/2007. Nejvyšší správní soud by se tedy měl z důvodu přednostní aplikace mezinárodních závazků před vnitrostátními normami zabývat novými skutečnostmi a zohlednit fakt, že stěžovatel pochází z údolí Swat, kde v současné době probíhají rozsáhlé vojenské srážky mezi hnutím Taliban a pákistánskou armádou. Ostatně Evropský soudní dvůr potvrdil, že žadatel o mezinárodní ochranu nemusí prokazovat individuální hrozbu újmy. Pro poskytnutí ochrany postačuje vážná míra obecného násilí na určitém území k tomu, aby v důsledku pouhé přítomnosti žadatele na tomto území byla již pro něho dána reálná hrozba. Podle názoru stěžovatele je jeho kasační stížnost přijatelná, neboť se městský soud odepřením spravedlnosti dopustil zcela zásadního pochybení, které mělo dopad do jeho hmotně-právního postavení. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že stížní námitky směřují výhradně do postupu městského soudu, který zastavil soudní řízení. V usnesení městského soudu neshledává žádné pochybení, neboť stěžovatel v průběhu řízení po podání žaloby vstoupil na území jiných států, kde byl po delší době zadržen a vrácen zpět do České republiky. Stěžovatel není ani uprchlíkem, a proto se nemůže účinně dovolávat čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Pokud pak jde o nové skutečnosti (probíhající vojenské srážky mezi Talibanem a pákistánskou armádou), nejde o takovou situaci, kterou by bylo možno považovat za změnu situace v zemi původu. Vojenské střety probíhají pouze v určité oblasti Pákistánu a stěžovatel proto může vyhledat ochranu v jiné části země, kde je klid. Ministerstvo proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel

v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud neshledává opodstatněným stížní bod, v němž stěžovatel brojí proti postupu městského soudu, který podle ust. § 33 písm. c) zákona o azylu zastavil řízení o žalobě.

Podle ust. § 33 písm. c) zákona o azylu soud řízení zastaví, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v průběhu řízení neoprávněně vstoupil na území jiného státu.

Tento důvod zastavení řízení v podstatě částečně kopíruje oprávnění správního orgánu zastavit řízení z tohoto důvodu, který je uveden v ust. § 25 písm. h) zákona o azylu. Jde o ustanovení, která jsou svým způsobem sankčními, jež postihují případy, kdy žadatel o udělení azylu (mezinárodní ochrany) v průběhu řízení neoprávněně vstoupil na území jiného státu.

V této věci je nesporné, že stěžovatel v průběhu řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva, které bylo zahájeno 28. 3. 2006, vstoupil na území jiných států a že se tak stalo neoprávněně, tj. mimo hraniční přechod a bez příslušného povolení. Tato skutková zjištění ministerstva, z nichž městský soud vycházel, stěžovatel v kasační stížnosti nezpochybňuje. Nepopřel, že v průběhu května 2006 odešel z Pobytového střediska Seč do Prahy, poté přešel hranici do Rakouska, odtud do Itálie a začátkem prosince 2006 přicestoval do Francie, odkud byl vrácen do České republiky. Za toto jednání mu bylo rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha ze dne 19. 1. 2007, č. j. SCPP-67-17/PH-1-ÚO-2007, uloženo správní vyhoštění a stanovena doba 5 let, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území České republiky (právní moci nabylo rozhodnutí 25. 1. 2007). Stěžovatel však namítá, že zastavení řízení podle ust. § 33 písm. c) zákona o azylu není v souladu s čl. 36 odst. 1, 2 Listiny základních práv a svobod, protože v době před vydáním usnesení byl na území České republiky a 2 roky čekal na soudní rozhodnutí ve věci jeho žaloby, i když soudnímu přezkumu nebránily žádné objektivní překážky. Nejvyšší správní soud se s takovou interpretací ust. § 33 písm. c) zákona o azylu neztotožňuje. Stěžovatel v průběhu řízení mimo jakoukoliv pochybnost neoprávněně vstoupil na území jiných států, kde byl zadržen a vrácen do České republiky. V takovém případě byly dány důvody pro zastavení řízení podle ust. § 33 písm. c) zákona o azylu. Jestliže pro rozhodnutí o zastavení řízení podle citovaného ustanovení postačí zjištění neoprávněného vstupu na území jiného státu, pak z jeho dikce nelze žádným způsobem dovozovat potřebu prokázat žadateli o azyl, zda se tak stalo úmyslně či z nedbalosti, či jaký byl podíl soudu na průtazích při projednávání jeho žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, nebo zda tu byl jiný důvod postihu podle příslušných právních předpisů. Neoprávněný vstup na území jiného státu jako podmínka pro zastavení řízení o žalobě je totiž vždy objektivní skutečností. Je-li proto v průběhu řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o neudělení azylu prokázáno, že žadatel o azyl vstoupil na území jiného státu, není prostor pro zkoumání příčin, které k tomuto protiprávnímu aktu vedly. Obranu stěžovatele je nutno odmítnout také z toho důvodu, že jeho úvahy o odepření spravedlnosti vůbec nekorespondují s jeho vlastním protiprávním jednáním, neboť po podání žaloby k městskému soudu opustil území České republiky, neoprávněně

pobýval na území jiných států a do České republiky byl vrácen až úředním postupem. Stěžovatel tak dal svým jednáním najevo, že mu na výsledku soudního řízení o jeho žalobě ani nezáleží. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tak krajský soud (Městský soud v Praze) nemá v případě objektivního zjištění, že žadatel o azyl překročil neoprávněně hranice jiného státu, možnost přihlédnout k důvodům, proč a za jakých okolností se tak stalo, neboť ust. § 33 písm. c) zákona o azylu mu ukládá povinnost v tomto případě řízení zastavit. Postup městského soudu je tedy v souladu s citovaným ustanovením.

Nejvyšší správní soud neshledal opodstatněným ani stížní bod, v něm stěžovatel namítal, že v Pákistánu je velmi nebezpečná situace, neboť v části země Swat, odkud pochází, probíhají rozsáhlé vojenské srážky mezi armádou a hnutím Taliban a obě strany útočí na civilisty, a proto se měl městský soud věnovat meritornímu přezkumu věci.

Stěžovatel není uprchlíkem ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků, a proto se nemůže účinně dovolávat čl. 33 této Úmluvy. V průběhu správního řízení naznačoval potíže politického charakteru, které odůvodňoval nemožností získat v Pákistánu zaměstnání ve státní sféře kvůli tomu, že nebyl příznivcem strany, která byla u moci. V případě stěžovatele však nelze hovořit o pronásledování z důvodu politického přesvědčení. Z obsahu správního spisu nevyplývá negativní postoj státních orgánů k příznivcům strany PPP. Sám stěžovatel prohlásil, že neměl potíže se státními orgány země původu, a to ani v souvislosti s podporou této strany. Pokud pak šlo o tvrzenou nemožnost získat zaměstnání ve státní sféře, šlo spíše o to, že stěžovatel nebyl pro tuto práci kvalifikovaný (neumí číst a psát). Stěžovatel v řízení nepředložil žádné konkrétní skutečnosti, kterými by doložil, že jeho domněnka o motivu nepřijetí do zaměstnání byla správná. Nezastával ani názory, které by byly v rozporu s politikou státu, jež by kritizovaly jeho metody a pro které by se stal nepohodlným státním orgánům. Jediným problémem stěžovatele, pro který opustil zemi původu, tedy byla nezaměstnanost a obtížná ekonomická situace.

Pokud stěžovatel nově namítá, že v části Pákistánu, odkud pochází, probíhají vojenské srážky mezi bojovníky hnutí Taliban a pákistánskou armádou, a že tedy jde pro něho o reálnou hrozbu újmy, má Nejvyšší správní soud za to, že nově uváděné skutečnosti nejsou takového charakteru, aby je bylo možno považovat za podstatnou, intenzivní a rozhodnou změnu situace v zemi původu, nastalou po rozhodnutí ministerstva. Je tomu tak proto, že ofenziva pákistánské armády proti ozbrojenému hnutí Taliban neprobíhá na celém území země původu stěžovatele, ale jen v určité oblasti, a to v severozápadní části pákistánského území. Stěžovatel tedy může vyhledat ochranu a útočiště v jiné části země původu. Není proto reálné nebezpečí, že by byl vystaven mučení či nelidskému a ponižujícímu zacházení nebo trestu na celém území země původu.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně

vynaložil proti účastníkovi, jež ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu